

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ

c-2.
mod. 1.
ECTS

Інститут економіки та менеджменту
Кафедра менеджменту та адміністрування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту
економіки та менеджменту

О. Г. Дзьоба
О. Г. Дзьоба
2020 року

ДЕРЖАВНЕ ТА РЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

Перший (бакалаврський) рівень

(рівень вищої освіти)

галузь знань

07 УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

(шифр і назва)

спеціальність

073 «Менеджмент»

(шифр і назва)

спеціалізація

_____ (назва)

вид дисципліни

ОБОВ'ЯЗКОВА

обов'язкова /вибіркова

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма дисципліни «Державне та регіональне управління» для студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Менеджмент».

Розробник:

к.е.н., доцент кафедри

менеджменту та адміністрування

Віталійович

Тимошенко Дмитро

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри менеджменту та адміністрування.

Протокол від « 31 » 01 2020 року № 1.

Завідувач кафедри

менеджменту і адміністрування

Полянська Алла Степанівна

Гарант ОПП д.е.н., професор

Кінаш Ірина Петрівна

Назва дисципліни	Кількість годин	Семестр	Рівень
Державне та регіональне управління	30	1	1
Самостійна робота	24	78	78
Самостійна робота	24	50	50
Самостійна робота	27	27	27

© ІФНТУНГ, 2020 рік

© Тимошенко, 2020.

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Державне та регіональне управління» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.1.

Таблиця 1.1 — Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Державне та регіональне управління»

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
			Семестр 1		Семестр 2	
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	3	3			3	3
Кількість модулів	1	1			1	1
Загальний обсяг часу, год.	90	90			90	90
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	36	12			36	12
лекційні заняття	18	6			18	6
семінарські заняття	—	—			—	—
практичні заняття	18	6			18	6
лабораторні заняття	—	—			—	—
Самостійна робота, год, у т.ч.	54	78			54	78
виконання курсової роботи	—	—			—	—
виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт	—	—			—	—
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	25	50			25	50
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	27	26			27	26
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	—	—			—	—
підготовка звітів з лабораторних робіт	—	—			—	—
підготовка до заліку	2	2			2	2
Форма семестрового контролю	Диференційований залік		Диференційований залік		Диференційований залік	

2 МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Викладення навчальної дисципліни «Державне та регіональне управління» полягає в наданні студентам загального уявлення про систему державного і регіонального управління в сучасному соціально-економічному та політичному житті України. Курс «Державне та регіональне управління» подається студентам для формування у майбутніх менеджерів правового мислення. Дисципліна «Державне та регіональне управління» є навчальним імпульсом, що забезпечує впровадження нових цінностей та принципів публічного менеджменту в діяльність інститутів влади. Це сприяє підвищенню якості послуг, які надаються населенню, а також примушує владу бути відкритою для співучасті громадян в управлінні державою. Завданням курсу в цілому є формування управлінської еліти. Під час навчання увага приділяється розкриттю сутності, мети і завдань державного та регіонального управління; теоретичних основ формування та реалізації державної політики; особливостей державної політики у різних сферах суспільного розвитку; ролі різних гілок влади у державному та регіональному управлінні; ролі місцевого самоврядування; особливостей менеджменту органу державної влади; взаємодії органів публічної влади в системі державного та регіонального управління; світового досвіду державного та регіонального управління.

Мета вивчення дисципліни — сформувати у студентів знання: сутності і соціальної цінності державної влади як дійового засобу авторитарної організації спільної діяльності людей та їх колективів в умовах громадянського суспільства; державного управління як процесу реалізації державної влади, її динаміки та змісту; механізму державного управління, його основних елементів (суб'єктів, об'єктів, функцій); проблем централізації та децентралізації державного управління в сучасних умовах; сутності та соціальної цінності регіонального управління як демократичної форми децентралізації державно-владних повноважень та однією з основ конституційного ладу України; концептуальних і конституційно-правових основ регіонального управління, його основних інститутів: системи; правової, організаційної, матеріально-фінансової, територіальної основ; органів і посадових осіб регіонального управління; гарантій та відповідальності регіонального управління, його органів і посадових осіб та ін.; сучасних проблем розвитку та взаємодії державного та регіонального управління; проблем становлення та розвитку регіонального самоврядування в Україні.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати такі результати навчання через знання, уміння та навички:

- знати законодавчі та нормативно-правові засади діяльності центральних та регіональних органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
- орієнтуватись у теоретико-прикладних аспектах найбільш поширених у світовій практиці напрямках реалізації політики управління державним розвитком (в контексті правового поля) та сприяти оптимізації державного управління з метою побудовою відносин між регіонами відповідно до прийнятих ними цілей;
- диференціювати цільові аудиторії системи державного управління для здійснення впливу на акціонерів, менеджерів, директорів, кредиторів, покупців (в широкому розуміння даного терміну), державних чиновників, жителів місцевих общин, членів громадських організацій, рухів, партій тощо;
- дати оцінку системі відносин органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх компетенцій, внутрішньої організації, функцій та повноважень органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
- пропагувати соціальної цінності державної влади як дійового засобу авторитарної організації спільної діяльності людей та їх колективів в умовах громадянського суспільства; державного управління як процесу реалізації державної влади, її динаміки та змісту.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей, передбачених відповідним стандартом вищої освіти України:

загальних:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.

фахових:

СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Результати навчання дисципліни деталізують **такі програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України:**

ПРН 1. З'ясувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН 3. демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 4. демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Тематичний план лекційних занять

Тематичний план лекційних занять з дисципліни «Державне та регіональне управління» характеризує таблиця 3.1.

Таблиця 3.1 — Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Державне та регіональне управління	18	6	1).	1
ЗМ 1	Теоретико-методологічні та правові засади державного та регіонального управління	9	3	1); 2)	1
Т 1.1	Основи теорії державного управління. Суб'єкти і об'єкти державного управління. Предмет державного та регіонального управління. Система державного управління. Державна влада та державне управління.	2	0,5	1)	(1.1)
Т 1.2	Державне управління як процес здійснення державної влади. Цілі управління. Методи управління. Моделі державного управління. Особливості державного управління в різних країнах.	2	0,5	1)	(1.2)
Т 1.3	Функції державного управління. Елементи державного управління. Державне регулювання економіки. Державне регулювання в окремих сферах суспільного розвитку. Державна стратегія розвитку України.	3	1	1); 2)	(1.3)
Т 1.4	Рівні державного управління. Державне управління на регіональному рівні. Сучасні підходи до системи організації державної влади та державного управління. Адміністративно територіальний устрій та адміністративно територіальна реформа. Децентралізація.	2	1	1); 2)	(1.4)
ЗМ 2	Система регіонального управління. Взаємодія органів державного управління на національному регіональному та місцевому рівнях. Розвиток системи державного та регіонального управління	9	3	1); 2)	2
Т 2.1	Поняття системи місцевого та регіонального управління. Місцеве самоврядування та його роль в державному управлінні. Територіальна громада.	2	0,5	1)	(2.1)
Т 2.2	Управління регіональним та місцевим розвитком. Програми та стратегії регіонального розвитку. Державна стратегія регіонального розвитку. Сучасні підходи до стратегічного планування розвитком регіону.	2	0,5	1); 2)	(2.2)
Т 2.3	Місцевий розвиток. Моделі та інструменти регіонального та місцевого розвитку. Розвиток системи регіонального управління.	2	0,5	1); 2)	(2.3)

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
Т 2.5	Територіальна основа регіонального самоврядування. Місцеве самоврядування та «урядова вертикаль».	1	1	1); 2)	(2.5)

Всього:

Модуль — 1. Змістових модулів — 2.

3.2 Теми практичних занять

Теми практичних занять дисципліни «Державне та регіональне управління» наведено у таблиці 3.2.

Таблиця 3.2 — Теми практичних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних занять	Обсяг годин		Література
		ДФН	ЗФН	порядковий номер
ЗМ1	Теоретико-методологічні та правові засади державного та регіонального управління	9	3	1); 2); 3).
Т 1.1	Суб'єкти і об'єкти державного управління. Цілі управління. Основи теорії державного управління. Предмет державного та регіонального управління.	2	1	1); 2); 3).
Т 1.2	Методи державного управління. Принципи управління. Особливості державного управління в різних країнах.	2	0,5	1); 2); 3).
Т 1.3	Функції державного управління. Державне регулювання економіки .. Державна стратегія розвитку України.	2	0,5	1); 2); 3).
Т 1.4	Сучасні підходи до системи організації державної влади та державного управління. Адміністративно територіальний устрій та АТР. Реформування системи державного та регіонального управління.	3	1	1); 2); 3).
ЗМ 2	Система регіонального управління. Взаємодія органів державного управління на національному регіональному та місцевому рівнях. Розвиток системи державного та регіонального управління.	9	3	1); 2); 3).

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних занять	Обсяг годин		Література
		ДФН	ЗФН	порядковий номер
Т 2.1	Регіональне управління та місцеве самоврядування. Місцеве самоврядування та його роль в державному управлінні. Територіальна громада.	2	1	1); 2); 3).
Т 2.2	Управління регіональним та місцевим розвитком. Сучасні підходи до стратегічного планування розвитком регіону в умовах глобальної економіки	2	0,5	1); 2); 3).
Т 2.3	Програми та стратегії регіонального та місцевого розвитку. Розробка, виконання, моніторинг.	2	0,5	1); 2); 3).
Т 2.4	Моделі та інструменти регіонального та місцевого розвитку. Розвиток системи регіонального управління	2	0,5	1); 2); 3).
Т 2.5	Територіальна та фінансова основа регіонального управління та місцевого самоврядування.	1	0,5	1); 2); 3).

3.3 Завдання для самостійної роботи студента

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 3.3.

Таблиця 3.3 — Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виноситься на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література
			порядковий номер
ЗМ 1	Розробка стратегії локального розвитку — <i>написання проекту</i> .	30	1-3
ЗМ 2	Розвиток системи державного та регіонального управління. Регіональне та місцеве управління — <i>рольова гра</i> .	24	1-3

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Перелік основної навчальної літератури

- 1) Васильченко Г. В., Тимошенко Д. В., Берлоус М. В. Державне та регіональне управління : консп. лекцій. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2020. 71 с.
- 2) Васильченко Г. В. Вербовська Л. С., Берлоус М. В. Державне та регіональне управління : практикум. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2017. 35 с.
- 3) Тимошенко Д. В. Державне та регіональне управління: метод. вказ. для самост. вивчення дисципліни. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2020. 65 с.

4.2 Перелік додаткової навчальної літератури

- 1) Жук М. В. Регіональна економіка : Підручник. Київ : ВЦ «Академія», 2018. 416 с.
- 2) Коваленко М. А. Регіональний менеджмент : навч. посіб. Київ : Олді-плюс, 2017. 312 с.
- 3) Публічне управління та адміністрування у цифровому суспільстві: монографія. Г. В. Ортіна та ін. Мелітополь : ФОП Однорог Т.В., 2020. 194 с.

- 4) Лелеченко А. П., Васільєва О. І., Куйбіда В. С. та ін. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації повноважень : навч. посіб. Київ, 2017. 110 с.
- 5) Хрущ С. В. Нормативно-правове забезпечення функціонування інституту територіальних громад в умовах децентралізації влади в Україні. *Експерт : парадигми юридичних наук і державного управління*. 2019. № 4. С. 176–185.
- 6) Застрожнікова І.В. Менеджмент освітніх мереж ОТГ в умовах децентралізації влади в Україні. *Експерт : парадигми юридичних наук і державного управління*. 2019. № 4. С.150–158.
- 7) Устенко А. О., Тимошенко Д. В. Щодо необхідності використання харизми в теорії організацій та державному управлінні. *Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу*. Серія : Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості. 2020. № 2. С. 162–177.
- 8) Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства : вітчизняний і зарубіжний досвід : монографія / За заг. ред. С. Чернова, В. Воронкової, В. Банаха, О. Сосніна, П. Жукаускаса, Й. Ввайнхардт, Р. Андрюкайтене. Запоріжжя : ЗДІА, 2016. 606 с.
- 9) Закон України «Про органи самоорганізації населення». Відомості Верховної Ради України. 2001. № 48. ст. 254. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2625-14#Text> . (дата звернення: 25.04.2020).
- 10) Закон України «Про засади державної регіональної політики». Відомості Верховної Ради. 2015. № 13. ст. 90. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text> . (дата звернення: 25.04.2020).
- 11) Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів : Постанова Кабінет міністрів України № 932 від 11.11.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/932-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.04.2020).
- 12) Технічне регулювання у сфері стандартизації «розумних громад» та «розумних міст»: європейський досвід URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/2338/> . (дата звернення: 25.04.2020).

4.3 Інформаційні ресурси в Інтернеті

- 1) Державне підприємство «Державний центр інформаційних ресурсів України». URL: <http://dir.gov.ua/> . (Дата звернення: 10.08.2020).

5 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Оцінювання знань студентів проводиться за результатами комплексних контролів за двома змістовими модулями ЗМ1 і ЗМ2. Модульний контроль за кожним змістовим модулем передбачає контроль теоретичних знань і практичних навиків. Схему нарахування балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 5.1

Таблиця 5.1 — Схеми нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів з дисципліни «Державне і регіональне управління»

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Контроль засвоєння теоретичних знань	40
Контроль засвоєння практичних навиків	60
Всього	100

Диференційований залік з дисципліни виставляється студенту відповідно до чинної шкали оцінювання, що наведена нижче.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна	Університетська (в балах)	ECTS	Визначення ECTS	Рекомендована система оцінювання згідно із наказом МОІНУ №48 від 23.01.2004р.
Відмінно	90-100	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100 (відмінно)
Добре	82-89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	75-89 (добре)
	75-81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	
Задовільно	68-74	D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	60-75 (задовільно)
	60-67	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	
Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як скласти екзамен	35-59 (незадовільно із можливістю повторного складання екзамену)
	0-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота	0-34 (незадовільно із обов'язковим повторним вивченням модуля)